

Aprílový newsletter

S 1. dubnem je každoročně již tradičně spojena celá řada vtipů a mystifikací. Kuriózní případy, jejichž shrnutí vám přinášíme níže, se však opravdu staly a byly předmětem skutečných soudních řízení. Nejedná se o žádný aprílový žert.

Košičan vyhrožoval zastřelením premiéra, rušil ho při pokeru

Ztrácel bonusové body v online pokeru, tak začal vyhrožovat zastřelením premiéra. Dvanáctkrát trestaný obyvatel Košic byl poté obžalován z přečinu útoku na veřejného činitele, činu se navíc dopustil v době, kdy byl podmíněčně propuštěn.

V březnu 2014, týden před druhým kolem prezidentských voleb na Slovensku, se devětačtyřicetiletý opilý muž rozhodl zatelefonovat na policii se slovy „*Prosím vás pekne. Chcem zastrelit' Fica. Môžete ma zavrieť. Za to, čo dneska prehlásil ten hajzel.*“

Začalo to však nevinně. Výhrůžce předcházela debata prezidentských kandidátů Fica a Kisky v televizi, která byla obviněnému trnem v oku, rozhodl se proto využít čas smysluplněji – hraním počítačové hry. V průběhu mu však začaly vyskakovat nevyžádaná reklamní okna, obsahující kampaň Roberta Fica, která se nedala kvůli časovému limitu zavřít a on tak ztrácel bonusové body v rozehraném pokeru, což muže posilněného alkoholem natolik rozčílilo, že vzal mobilní telefon své přítelkyně a zavolaal na policii s pohrůzkou zastřelení tehdejšího premiéra. Podle jeho slov však výhrůžku nemyslel vážně a ani nemohla být brána vážně, jelikož byl Fico v té době od muže vzdálen pět set kilometrů.

Kvůli inkriminovanému telefonátu a hrozbě atentátu nicméně byly zmobilizovány bezpečnostní složky státu, jelikož jeho projev vyvolal obavu, že dostojí svým výhružkám.

Policii se poté opilý muž sám vydal a v poklidu na ni počkal před svým domem. Nicméně výhružky ani po příchodu policie neustaly, nezapomněl dodat, že celá vláda je rovněž zkorumpovaná a nešetřil ani výhružkami smrti pro ostatní členy vlády. Po zatknutí mu bylo naměřeno 2,7 promile alkoholu v krvi, jak uvádí odsuzující rozsudek Okresního soudu v Košicích.

Z posudku znalců vyplynulo, že muž nebyl stížen duševní poruchou, ale byl pouze opilý, proto byla jeho schopnost rozpoznat důsledky svého konání a schopnost ovládat se snížena v důsledku požití alkoholu. Tvrzenou nevinu obžalovaného nepodpořil ani závěr druhého znalce o tom, že trpí závislostí na alkoholu.

Telefonát byl vyhodnocen jako útok na veřejného činitele, muži hrozily až tři roky ve vězení. Naléhání advokáta, aby se přiznal a dostal nižší trest ve výši šesti měsíců, obžalovaný odmítl s tím, že se ničeho nedopustil. Svoji obranu zakládal na článku, kde Robert Fico uváděl, že v předvolebním období je prezidentským kandidátem, nikoli členem vlády, tudíž nemohlo dojít k útoku na veřejného činitele. Na svou obranu také uváděl, že byl v pohrouženém stavu a neměl být podle jeho slov v tomto stavu policií vůbec vyslýchán.

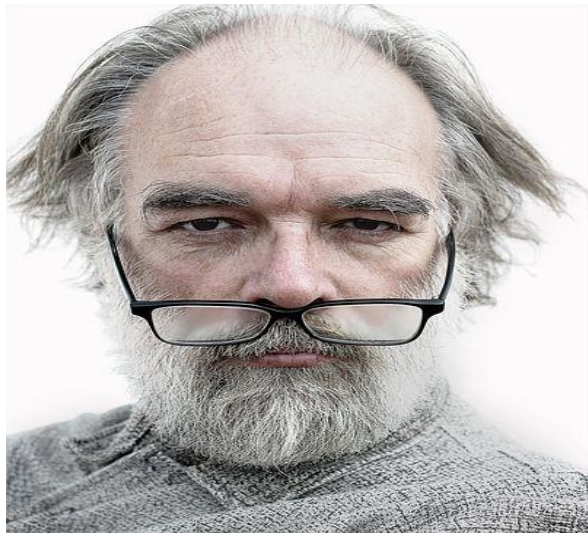
Nakonec si odvážný Košičan přesto odseděl ve vězení trest v délce jedenácti měsíců.

Pokuta kvůli vtipu za hodnocení soudu

V žalobě o náhradu škody použil advokát v odvolání vtip o profesorovi a bombardování Hirošimy, dostal pokutu 510 euro za pohrdání soudem. Evropský soud pro lidská práva však rozhodl, že jde o porušení svobody projevu.

V květnu loňského roku se vyjádřil Evropský soud pro lidská práva v rozhodnutí *Simič v. Bosna a Hercegovina* k použití sarkastické a jízlivé poznámky na účet soudu. Advokát v odvolání přirovnal soud k profesorovi, který chce po svých studentech, aby předložili nejen počet, ale i jména obětí bombardování Hirošimy.

Jako odplatu si advokát vysloužil pokutu ve výši 510 euro za pohrdání soudem, který tyto výroky považoval za hrubě urážlivé. Stěžovatel tuto pokutu po potvrzení rozsudku odvolacím soudem uhradil, nicméně se nevzdal a podal stížnost k Evropskému soudu pro lidská práva, kde argumentoval porušením svobody slova a projevu. A dosáhl úspěchu!

ESLP tento výrok uznal za slučitelný se svobodou projevu, zakotvenou v článku 10 Evropské úmluvy o lidských právech. Sarkastická poznámka podle něj byla učiněna v kontextu řízení a mířila na způsob, jakým soud aplikoval pravidla dokazování, neměla za cíl osobní útok a urážku směrem k soudu. Šlo pouze o ráznější projev při obhajobě klienta a dle ESLP o hodnocení práce národních soudů. Vnitrostátní soudy tedy nekladly důraz na všechny okolnosti případu, za nichž byla tato jízlivá poznámka učiněna.

ESLP se navíc advokáta zastal, když uvedl: *„Přestože nezbytné, aby byl advokát čestný a důstojný, jelikož hraje klíčovou roli při zajišťování důvěry veřejnosti vůči soudům. Aby však veřejnost měla důvěru ve výkon spravedlnosti, musí mít důvěru ve schopnost advokacie účinně zastupovat.“*

V odůvodnění dále uvedl, že použití sžiravého či sarkastického tónu v poznámkách o soudcích je v souladu se svobodou projevu.

Udělení pokuty jako zásah do svobody projevu, tak dle ESLP *„nebylo v demokratické společnosti nezbytné“* a advokát si nakonec vysloužil ještě 4 500 euro navíc jako nemajetkovou újmu.

Pokud vám vadí kravský zvonec, nestěhujte se do Bavorska

Manželský pár krátce po přestěhování do Bavorska podal stížnost kvůli hluku a zápachu způsobovaném krávami ze sousední mléčné farmy. Spor vyvolal debatu o Bavorské identitě.

V roce 2014 se manželský pár nastěhoval do domu poblíž mléčné farmy ve vesnici Holzkirchen. Brzy jim však začala přítomnost farmářských zvířat v sousedství vadit. Dle jejich slov jim zvuk kravských zvonců způsoboval deprese a nespavost, také si stěžovali na zápach z kravinců a na mouchy, které přelétaly z pastvy k nim na pozemek.

Se svými stížnostmi šli nejdříve za majitelkou farmy a následně k soudu, kde uváděli, že kravské zvonce jdou u nich v ložnici slyšet hlasitěji než vysavač ve vedlejší místnosti. Následující rok bylo s majitelkou

dosaženo dohody, krávy se budou pást nejméně dvacet metrů od domu manželů a budou pouze v uzavřeném výběhu.

Navzdory této dohodě, si manželé nadále stěžovali, přestože se zápach zlepšil a mouchy je již tolik neobtěžují, hluk z kravských zvonců byl stále neúnosný a rozhodli se podat, každý samostatně, žalobu k soudu v Mnichově. Obě žaloby byly zamítnuty, načež manželé reagovali odvoláním, s čímž také nepochodili.

Navzdory neúspěchu jejich spor přitáhl značnou pozornost a vyvolal debatu ohledně Bavorska, jeho tradic a kultury. Starosta Holzkirchenu problematiku okomentoval slovy „*Je v sázce, zda-li se kravské zvonce dají považovat za odpovídající součást zemědělství v našem regionu.*“

Manželé argumentovali, že s moderními technologiemi existují způsoby, jak naplnit funkci kravských zvonců bez otravného hluku. Navrhovali například GPS lokalizátory schopné sledovat krávu, kdyby se zatoulala z pastvy nebo jednoduše kravské zvonce opustit, jak to již udělalo mnoho moderních mléčných farem vzhledem k tomu, že krávy se pasou v uzavřené ohradě, ze které nemohou utéct. Tento argument se však neseťkal s úspěchem, a to ani u majitelky, odmítajíc GPS technologii pro nedostatek zkušeností v regionu a podotýkajíc, že nějak potřebuje krávy najít, pokud utečou z ohrady, ani u soudců v Mnichově.

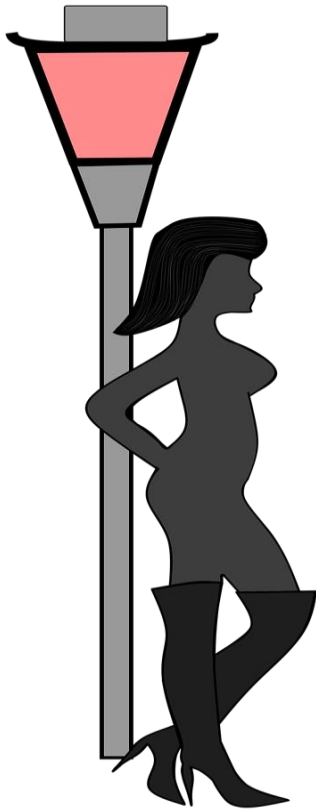
Případ přitáhl pozornost i předsedkyně bavorské spolkového sněmu, která se k situaci vyjádřila následovně *“Toto je o novousedlících a starousedlících, co mají žít pospolu“ napsala na Twitter „Krávy na pastvách se svými zvonci patří k našemu životnímu stylu!“.*

Emoji se mohou stát důkazem u soudu

Značná část moderní komunikace je tvořena emoji. ty jsou důležitou součástí při interpretaci smyslu zpráv. To však může platit nejen v soukromém životě, ale právě i před soudem. Nejčastěji se emoji objevovaly u případů sexuálních predátorů, poslední dobou však začíná být jejich výklad nutný i u ostatních typů zločinů, zahrnujících komunikaci mezi pachateli nebo pachatelem a obětí.

Státní zástupci Bay Area zahrnuli mezi důkazy určenými k usvědčení muže podezřelého z pasáctví i jeho „DM“ z Instagramu, jež si vyměňoval s několika ženami. Jedna ze zpráv zněla „spolupráce je klíč“ s emoji koruny, boty na podpatku a pytle peněz. Státní zástupci právě emoji označili za důkaz, že se zprávy týkaly pasáckého podniku, na což muž reagoval, že se pouze snažil s danou ženou navázat romantický poměr.

Jelikož se v posledních letech začala zvyšovat potřeba interpretace emoji, byly soudy na tuto problematiku připravené. Něco jako znalec v oblasti emoji sice neexistuje, nikoliv proto, že by o takovou práci nebyl zájem, ale s jejich interpretací je zásadní problém. Jejich význam velmi závisí na kontextu nejen zprávy, ale i komunity, do které patří lidé, kteří si zprávy vyměňují. V tomto případě soud povolal

odborníka na obchod s bílým masem, aby provedl výklad emoji ve zmíněné zprávě. Jeho závěr „*nazuj si podpatky a pojd' vydělávat peníze*“ jak interpretoval pytel peněz a botu na podpatku, svědčil přímo proti obviněnému. Druhý závěr také podporoval obvinění z obchodu s bílým masem. „*Pasák je král*“ vyjádřil se k otázce na emoji koruny.

I přes předvolání odborníka se však rozsudek o emoji neopíral. Využití interpretace emoji je složité, jejich význam se může odlišovat i tím, z jakého zařízení byli posláni a na jakém byly přijaty, různé smartphony mají různý vzhled emoji a vše se tím pro soud ještě komplikuje. Z tohoto důvodu soudci často říkají „*emoji opomenuty*“, protože si nemyslí že mohou být relevantní pro případ. Přestože emoji nemohly být použity jako důkaz, jejich význam pro interpretaci významu zpráv byl neopomenutelný.

Profesor právnické fakulty v Santa Calra, Eric Goldman výstižně shrnul tuto problematiku „*Soudci musí mít na paměti důležitost emoji, když narazí na tyto specifické důkazní problémy*“ řekl „*musíme zajistit, že emoji dostanou patřičnou pozornost.*“

Kalkulačka, „nejlepší přítel“ soudce?

Soudci bývají při svém rozhodování vystaveni mnoha nesnadným situacím, ať už se jedná o to zůstat nestranným, nenechat se oklamat případnými nepravdivými tvrzeními účastníků, rozhodnout dle svého nejlepšího vědomí a svědomí a v souladu s právem... Avšak i při zdárném zdolání uvedených situací se může chybička vloudit, například v podobě špatné volby kalkulačky.

To se v našem případě stalo soudci Thedu Balkmanovi, který nedopatřením při výpočtu náhrady škody na kalkulačce připsal za předmětnou cifru tři nuly navíc, čímž nepotěšil farmaceutického giganta Johnson & Johnson.

Kauza z roku 2019 řešená ve státě Oklahoma se týkala opioidové krize ve zdravotnictví USA, kde dle prokurátora společnost Johnson & Johnson tuto krizi podnítila nucením lékařů, aby předepisovali opiáty i na banální zdravotní problémy, čímž dle soudce vyvolala způsobila exponenciální nárůst závislostí, mj. i u kojenců pro svou specializaci na drogistické potřeby pro děti.

Výsledně vypočtená náhrada škody měla představovat roční částku, kterou stát Oklahoma ročně vydá na zmírňování následků předmětné zdravotnické krize způsobené zbytečně předepsanými opiáty.

Chyba, které se soudce dopustil, spočívala v přepsání nákladů na léčbu novorozeneckého abstinčního syndromu, která by měla činit 107 600 dolarů, nikoli 107 600 000 dolarů uvedených v rozhodnutí soudce.

„To bylo naposled, co jsem tu kalkulačku použil“ pronesl soudce v žertu na konci jednání. Částku z původních 572 amerických dolarů soudce nakonec o pár měsíců později snížil na „pouhých“ 465 milionů dolarů, což byla cena, kterou společnost Johnson & Johnson za přispívání krizi musela zaplatit.

